

Předkládá: Rada Olomouckého kraje

Zpracoval: Ing. Jan Zahradníček,
2. náměstek hejtmána
Olomouckého kraje

Mgr. Jaroslav Tomík
ředitel KIDSOK, p.o.

Zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje konané dne 19. 12. 2016

Zajištění dopravní obslužnosti veřejnou linkovou dopravou v roce 2017 v Olomouckém kraji

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Olomouckého kraje po projednání:

1. **b e r e n a v ě d o m í** důvodovou zprávu
2. **s c h v a l u j e** rozsah základní dopravní obslužnosti ve veřejné linkové dopravě dle bodu 2 důvodové zprávy a poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Olomouckého kraje na úhradu prokazatelných ztrát dopravců zajišťujících dopravní obslužnost území kraje dle bodu 4 důvodové zprávy

Důvodová zpráva:

Na základě usnesení Rady Olomouckého kraje UR/2/67/2016 ze dne 28. 11. 2016 je Zastupitelstvu Olomouckého kraje předkládán materiál ve věci zajištění dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje veřejnou linkovou dopravou v roce 2017, rozsah dopravní obslužnosti území kraje a její financování v roce 2017.

1. Dopravní obslužnost

Příspěvková organizace Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (dále jen „KIDSOK“), organizuje veřejnou dopravu v Olomouckém kraji na základě Zřizovací listiny a udělené Plné moci. Projednává s dopravci v závazku veřejné služby (dále také „ZVS“) Olomouckého kraje veškeré náležitosti spojené s rozsahem dopravní obslužnosti, vedením linek a spojů, projednává s dopravci obsah smluvních ujednání a podkladů pro uzavření dodatků ke smlouvám, přičemž respektuje schválený objem finančních prostředků v rozpočtu kraje na dopravní obslužnost a dbá o ekonomickou stabilitu veřejné dopravy.

Za účelem zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu kraje uzavřel Olomoucký kraj závazek poskytovat veřejné služby ve veřejné linkové dopravě. Kraj ze svého rozpočtu hradí dopravcům prokazatelnou ztrátu vzniklou plněním závazku veřejné služby. Tyto smlouvy o ZVS jsou uzavřeny na období 2008 – 2017.

Za účelem stanovení rozsahu spojů dopravní obslužnosti na území Olomouckého kraje v roce 2017 a sjednání výše prokazatelné ztráty, vzniklé dopravci zajištěním dopravní obslužnosti na území Olomouckého kraje v roce 2017, budou s dopravci uzavřeny dodatky smluv o závazku veřejné služby.

2. Návrh rozsahu dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje v roce 2017

Při stanovení rozsahu dopravní obslužnosti **na období roku 2017 zpracovatel vycházel z rozsahu smluvně ujednaného Olomouckým krajem v roce 2016**, s cílem co nejvíce zefektivnit dopravu v krajském území (přestupy, návaznosti, využití vozidel).

Rozsah dopravní obslužnosti na území Olomouckého kraje byl v roce 2016 zachován bez podstatných změn. V průběhu roku vyhověl KIDSOK jen některým oprávněným požadavkům měst, obcí, škol a velkých zaměstnavatelů na zlepšení dopravní obslužnosti dotčených obcí, měst a jejich místních a městských částí.

Ke změnám v dopravní obslužnosti docházelo prioritně zejména pro zajištění bezpečné přepravy dětí do škol a občanů do zaměstnání při změně pracovních podmínek na jejich pracovištích nebo po zřízení nových pracovních míst. Racionalizací veřejné dopravy docházelo ke zkrácení nebo i ke zrušení některých spojů veřejné linkové dopravy, které byly nevyužívané nebo byly vedeny v souběhu s jinými spoji v závazku veřejné dopravy. Nejvýznamnější změny dopravní obslužnosti pro rok 2016:

Okres Jeseník

Beze změn, stabilizace oblasti, bez vlivu na rozsah dopravní obslužnosti.

Okres Šumperk

- Prodloužením jednoho páru spojů linky Zábřeh – Nemile – Zábřeh - Hněvkov byla zlepšena možnost přepravy dětí z Hněvkova do škol v Zábřehu.
- Pro pracovníky firmy SIEMENS Mohelnice byl prodloužen jeden spoj linky Mohelnice – Bouzov – Luká k této firmě a tím byl umožněn návrat zaměstnanců z denní směny kolem 16. hodiny.
- Od nového JŘ 2016/17 budou upraveny jízdní řády linek souvisejících s projektem Elektrizace Železnice Desná, byly projednány s obcemi Svazku obcí údolí Desné.
- Všechny spoje zajišťující k bývalé firmě ZKL v Hanušovicích budou od nového JŘ 2016/17 ukončeny u viaduktu, jako reakce na uzavření závodu firmy ZKL.

Okres Olomouc

- Zavedením jednoho páru spojů na lince Uničov – Troubelice – Šumvald – Libina i v lichých týdnech (dosud jezdily jen v sudých týdnech) byla zajištěna pravidelná přeprava zaměstnanců firem z Uničova po odpolední směně.
- Pro zajištění přepravy velkého počtu žáků ze ZŠ Dolany do Bělkovic – Lašťan byl zaveden jeden pár spojů na lince Olomouc – Dolany – Bělkovice – Lašťany v úseku Dolany – Bělkovice – Lašťany.
- Prodloužením jednoho spoje linky Olomouc – Doloplazy – Tršice na zastávku Svěsedlice, ObÚ byla zajištěna bezpečná přeprava dětí z obce Svěsedlice do ZŠ ve Velké Bystřici.

Okres Přerov

- Zajištění odvozu zaměstnanců po odpolední směně z firmy TON a.s. Bystřice pod Hostýnem ve směru Bystřice pod Hostýnem – Přerov.
- Do jízdního řádu byla doplněna zastávka Lipník n. Bečvou, Podhoří, pila umožňující bezpečnou přepravu žáků.
- Byly upraveny odjezdy odpoledních spojů z Přerova směr Bystřice pod Hostýnem a tím zajištěny přípoje od vlaků z Olomouce.
- Došlo ke zlepšení obsluhy obce Nahošovice zajištěním spoje odjíždějícího v 12:05 hod. z Přerova.

Okres Prostějov

- Pro zlepšení dopravní obslužnosti obce Obědkovice zajišťují do obce spoj s žáky z Klenovic na Hané a v odpoledních hodinách s cestujícími ze zaměstnání.
- Uspíšením spoje o 5 minut na lince Otaslavice – Nezamyslice byl zajištěn přípoj na vlak v Nezamyslicích (odjezd 4:52 hod.) a zajištěna náhrada vlaku posunutého do jiné časové polohy v úseku Doloplazy – Nezamyslice.
- Úpravou spojů na lince Prostějov – Otaslavice byly zajištěny přípoje od vlaků z Nezamyslic a Olomouce.
- Do linky Prostějov – Kralice na Hané – Klopotovice – Tovačov – Oplocany byl na základě žádostí cestujících i obcí zapracován spoj s odjezdem v neděle a svátky z Prostějova v 17:35 hod.

- Ve spolupráci s obcí Ptení je připravováno vybudování točny autobusů u železniční stanice Ptení, za účelem zajištění návazností autobusů na vlaky.

Veškeré prováděné změny ve veřejné linkové dopravě jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách KIDSOK.

Celkový počet kilometrů, které dopravci ve veřejné linkové dopravě při zajištění dopravní obsluhy území kraje v roce 2017 ujedou v závazku veřejné služby, bude cca 20,8 mil. km. V tabulce č. 1 na rok 2017 je uveden rozsah kilometrů na celém území Olomouckého kraje po sloučení dopravní obslužnosti.

Jelikož dochází k provozním změnám i ke změnám požadavků zaměstnavatelů, škol, obcí a cestujících, může v průběhu roku 2017 v rámci jízdního řádu docházet k odchylkám. Tyto však nikdy nepřekročí hranici 1% ze schváleného rozsahu a nebudou mít vliv na výši schváleného finančního rámce.

Tab. č. 1 - Vývoj dopravní obslužnosti ve veřejné linkové dopravě:

Položka	Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Odhad 2016	Odhad 2017
Ujeté km	17 449 060	17 468 511	17 486 494	20 869 623	20 942 724	20 742 978
Uhrazená ztráta Kč	370 247 148	365 433 674*	372 364 134	438 229 869**	453 494 798	459 312 000
Kalkulace dopravců	374 671 091	382 698 344	376 129 996	465 340 000	462 363 000	514 826 106

* V tabulce nejsou uvedeny kilometry a úhrada vyplývající z mezikrajských smluvních vztahů

** Nově jsou v úhradě zapojeny příspěvky od obcí, žakovské jízdné obcí

V rámci tvorby rozpočtu na rok 2017 (odevzdáno dle požadavků v červenci 2016) je na zajištění dopravní obslužnosti navržena částka ve výši 421 570 tis. Kč z rozpočtu Olomouckého kraje a 37 742 tis. Kč poskytnutých z rozpočtu obcí.

Dopravní obslužnost území Olomouckého kraje veřejnou linkovou dopravou zajistí v roce 2017 tito stávající dopravci:

1. ARRIVA MORAVA a. s., Ostrava
2. FTL – First Transport Lines, a. s., Prostějov
3. AUTODOPRAVA Studený spol. s r.o., Držovice
4. VOJTILA TRANS s.r.o., Smržice
5. VYDOS BUS a.s., Vyškov
6. AUTA-BUSY STUDENÝ s.r.o., Velká Bystřice
7. KRODOS BUS a.s., Kroměříž
8. Dopravní podnik města Olomouce, a. s.
9. AUTODOPRAVA TESAŘ s.r.o., Rozstání
10. AUTOBUSOVÁ DOPRAVA PAVEL STUDENÝ s.r.o., Konice
11. AUTOBUSY-KONEČNÝ s. r. o., Štětovice
12. TQM - holding s.r.o., Opava
13. ČSAD Vsetín a.s., Vsetín
14. ČSAD Ústí nad Orlicí a.s., Ústí n.O.

- 15. Josef Pinkas, Králíky
- 16. Obec Ptení

Olomoucký kraj má uzavřeny také smlouvy s Jihomoravským krajem na úhradu kompenzace ztráty na přeshraničních linkách. Zajištění přeshraniční dopravy v roce 2017 na těchto linkách bude předloženo orgánům kraje samostatně.

Dopravní podnik města Olomouce a.s. zajišťuje závazek veřejné služby Olomouckého kraje na základě smlouvy uzavřené mezi Olomouckým krajem a Statutárním městem Olomouc.

3. Zvýšené ztráty vzniklé při uzavírkách silnic

Při realizaci investičních akcí a dalších činností na silniční síti kraje (opravy vozovek a mostních objektů, havarijní poruchy silnic apod.) a akcích SŽDC (opravy železničních přejezdů apod.), při kterých je nutno silnici uzavřít, jsou nařízeny objízdné trasy, které jsou ve většině případů delší než uzavřený úsek silnice a prodloužením trasy vznikají dopravcům ve veřejné linkové dopravě další náklady, které navyšují předběžně vyčíslenou ztrátu zahrnutou ve smlouvě o ZVS. Zvýšené ztráty vzniklé při uzavírkách silnic jsou dle účinné smlouvy s dopravci uznatelnými vícenáklady, jež podléhají pravidelnému vyúčtování, jsou součástí smluv o závazku veřejné služby a jsou hrazeny v rámci úhrady prokazatelné ztráty. Při vzniku vícenákladů bude s příslušným dopravcem uzavřen dodatek smlouvy o ZVS. Pro rok 2017 KIDSOK v rámci přípravy rozpočtu navrhuje částku ve výši 2 670 tis. Kč.

4. Financování dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje v roce 2017

Stanovení rozsahu dopravní obslužnosti vychází ze skutečných potřeb v území, je však limitováno objemem finančních prostředků, které jsou k dispozici na úhradu ztrát dopravců ve veřejné linkové dopravě podle následující specifikace.

V rozpočtu Olomouckého kraje je pro rok 2017 navrženo:

- a) Na úhradu prokazatelné ztráty z rozpočtu Olomouckého kraje na zajištění dopravní obslužnosti dopravcům ve veřejné linkové dopravě – vázáno smluvně na JŘ
413 570 tis. Kč
- b) Na úhradu prokazatelné ztráty z příspěvků obcí v územním obvodu Olomouckého kraje na zajištění dopravní obslužnosti dopravcům ve veřejné linkové dopravě
37 742 tis. Kč
- c) Na úhradu protarifovací ztráty na základě smlouvy uzavřené se statutárním městem Olomouc
5 330 tis. Kč
- d) Na úhradu zvýšených nákladů z důvodů uzavírek na silniční síti Olomouckého kraje KIDSOK navrhl
2 670 tis. Kč

CELKEM

459 312 tis. Kč

Dne 18. 10. 2016 byla ve Sbírce zákonů vydána nová Nařízení vlády 336/2016 a 337/2016 o minimální mzdě, která nastavují nové odměňování řidičů v autobusové dopravě. Dopad do závazku veřejné služby z těchto nařízení činí 54 037 tis. Kč. Tato částka není v rozpočtu kraje ani ministerstva zohledněna.

Objem poskytnutých záloh podléhá zúčtování za uplynulý rok. Skutečné náklady a příjmy dopravce, a tedy vyúčtování záloh, dopravce předkládá na KIDSOK nejpozději do 15. 4. následujícího kalendářního roku.

5. Závěr

Rozsah dopravní obslužnosti v roce 2017 ve veřejné linkové dopravě bude v obdobném rozsahu zachován stejně jako v roce 2016.

Pokud v průběhu roku 2017 dojde na základě požadavků obcí, zaměstnavatelů a cestujících veřejnosti k potřebě změnit rozsah dopravní obslužnosti, např. z důvodu změn cílů cest s ohledem na změny v zaměstnanosti, vznikne potřeba operativního nasazení posily nebo nutnost řešení žakovské dopravy, vzniknou oprávněné vícenáklady, bude s příslušným dopravcem uzavřen dodatek smlouvy.

Při zpracování tohoto materiálu KIDSOK vycházel z výsledků jednání s dopravci o odborných odhadech prokazatelných ztrát zpracovaných dopravci, z nastavených limitů finančních prostředků kraje, které jsou rozhodné zejména pro rozsah ostatních investic pořizovaných dopravci (odbavovací zařízení, informační panely atd.).

Rozpočtovaná částka na úhradu ztrát dopravců zajišťujících dopravní obslužnost veřejnou linkovou dopravou je součástí rozpočtu KIDSOK, který zajišťuje úhradu záloh dopravcům.

KIDSOK provádí čtvrtletní kontrolu užití finančních prostředků a roční rozsáhlou administrativní kontrolu dokladů předložených dopravcem dle nastavených pravidel a kontrolních mechanismů. Z administrativní kontroly je pořizován Zápis. Postupy k předkládání podkladů od dopravců jsou nastaveny samotnými smluvními ujednáními s dopravci a v Metodice pro odhad a vykazování prokazatelné ztráty vznikající dopravcům v důsledku plnění závazku veřejné služby.

Rada Olomouckého kraje doporučuje Zastupitelstvu Olomouckého kraje:

- schválit rozsah dopravní obslužnosti ve veřejné linkové dopravě na rok 2017 dle bodu 2 důvodové zprávy a poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Olomouckého kraje na úhradu prokazatelných ztrát dopravní obslužnosti území dle bodu 4 důvodové zprávy.